

ทนต์ทวคฺควณณนา

อถ นํ โฬธิสตฺโต " สกฺกจํ สุณหีติ วตฺวา อิมํ คาถมาห " หิริ
โธตฺตปฺปสมฺปนฺนา สุกฺกธมฺมสมาหิตา สนฺโต สปฺปริสา โลเก `เทวธมฺ
มาติ วุจฺจเรติ.

ยฺกโข อิมํ ธมฺมเทสนํ สุตฺวา ปสนฺโน โฬธิสตฺตํ อาห
" ปณฺทิต อหนฺเต ปสนฺโน เอกํ ภาตฺรํ ทมฺมิ, กตฺรํ อาเนมิตฺติ.

" กนิฏฺจํ อาเนหีติ. " ปณฺทิต ตฺวํ เกวลํ เทวธมฺเม ชานาสี
เยว, น ปนฺ เตสุ วตฺตสีติ. " กิการณฺาติ.

" ยสฺมา เชฏฺจํ จเปตฺวา กนิฏฺจํ อหฺราเปตฺวา เชฏฺจาปจายิกกมฺม
° น กโรสีติ.

" เทวธมฺเม อหํ ยฺกข ชานามิ, เตสุ จ วตฺตามิ; มยฺหิ เอต
° นิสฺสาย อิมํ อรณฺํ ปวิฏฺจา, เอตฺตสฺส หิ อตฺถาย อมฺหาก
° ปิตฺรํ เอตฺตสฺส มาตา รชฺชํ ยาจิ, อมฺหากมฺปนฺ ปิตา ตํ วรํ อทตฺ
วา อมฺหากํ อนฺุรฺกฺขณฺตฺถาย อรณฺฺวาสํ อนฺุชานิ, โส กุมฺา
โร อนิวดฺติตฺวา อมฺเหหิ สทฺธิํ อากฺโต; `ตํ อรณฺฺเย เอโก ยฺก
โข ขาทตฺติ วุตฺเตปิ, น โกจิ สทฺทฺทฺธิสฺสติ; เตนาหํ คฺรหฺยภี
โต ตเมว อหฺราเปมิตฺติ.

ยฺกโข โฬธิสตฺตสฺส ปสฺสีทิตฺวา " สาธุ ปณฺทิต ตฺวเมว เทวธม
เม ชานาสี, เทวธมฺเมสุ จ วตฺตสีติ เทวปี ภาตโร อาเนตฺวา อทาสี.

อถ นํ โฬธิสตฺตสฺส ยฺกขภาเว อาทิณฺวํ กเถตฺวา ปญฺจสุ สึเล
สุ ปตฺติฏฺจาเปสิ.

โส เตน สุตฺตวิหิตารฺกโข ตสฺมिํ อรณฺฺเย วสิตฺวา, ปิตฺริ กา
ลกเต, ยฺกขํ อาทาย พาราณสีํ คนฺตฺวา รชฺชํ คเหตฺวา จนฺท

กุมารสฺส อปรชฺชํ ทตฺวา สุริยกุมารสฺส เสนาปติญฺจํ ทตฺวา ยกฺขสฺส รมณียเ จาเน อายตน์ กาเรตฺวา, ยถา โส ลากคฺคปฺตโต โหติ; ตถา อกาสิ.

สตฺถา อิมํ ฐมฺมเทสนํ อหริตฺวา ชาตกํ สโมธานเสิ " ตทา โส ทกรกฺขโส พหุภณฺฑิกภิกฺขุ อโหสิ, สุริยกุมารโ อานนฺโท, จนฺตกุมารโ สารีปฺตโต, มหิสฺสาสกุมารโ อหเมวาทิ.

เอวํ สตฺถา ชาตกํ กเถตฺวา " เอวํ ตวํ ภิกฺขุ ปุพฺเพ เทวธมฺเม คเวสฺมาโน หิโรตฺตปฺปสมฺปนฺโน วิจริตฺวา อิทานิ จตฺตปฺริสมชฺเฌ อิมินา นีหาเรน จตฺวา มม ปุรโต `อปฺปิจฺโณมฺหิตี วทฺนฺโต อยุตฺตํ อกาสิ; น หิ สาญฺญกปฺปิกฺเขปาทิมตฺเตน สมฺโณ นาม โหตีติ วตฺวา อนุสนฺธิํ ฆมฺเฏตฺวา ฐมฺมํ เทเสนฺโต อิมํ คาถมาห " น นคฺคจริยา, น ชฺฉา, น ปงฺกา, นานาสกา ตณฺทิลสาຍิกา วา รโฆชลลํ อุกฺกุฏิกปฺปธานํ โสเธนฺติ มจฺจํ อวิติณฺณกஙฺขนฺติ.

ตตฺถ นานาสกาติ: น อนาสกา, ภตฺตปฺปิกฺเขโปติ อตฺถ.

ตณฺทิลสาຍิกาติ: ภูมิสยํ.

รโฆชลลนฺติ: กทฺทมเลปนาการเณ สรีเร สนนิจิตรโ. อุกฺกุฏิกปฺปธานนฺติ: อุกฺกุฏิกภาเวน อารทฺธวิริยํ.

อิทํ วุตฺตํ โหติ " โย หิ มจฺโจ `เอวํ อหํ โลกนิสฺสรณสงฺขาตํ สุทฺธิํ ปาปฺปณฺิสสามีติ อิเมสุ นคฺคจริยาทีสุ ยงฺกิลฺลจิ สมากาย วตฺเตยฺย, โส เกวลํ มิจฺฉาทสฺสนญฺเจว วทฺตฺเตยฺย กิลมถสฺส จ ภาคี อสฺส; น หิ เอตานิ สฺสสมาทินฺนานิ อฏฺฐวตฺถุกาย กงฺขาย อวิติณฺณภาเวน อวิติณฺณกஙฺขํ มจฺจํ โสเธนฺตีติ.

เทสนาวสาเน พหุ โสตาปตฺติผลาทีนิ ปาปฺปณฺิสฺสูติ.

พหุภณฺฑิกภิกฺขุวตฺถุ.